

Bygdeutvecklingsplan Ersnäs-bygden

Innehåll

Bygdeutvecklingsplan	1
Ersnäs-bygden	1
Bakgrund	4
Arbetsätt	4
Tematiska arbetsområden:	4
Målgrupper, exempelvis:	4
Aktiviteter för spridande av information.....	4
Nuläge	5
Statistik och beskrivning av bygden idag	5
Befolkning	5
Hushåll/boendeform	5
Befolkningsprognos.....	5
Arbetsmarknad	5
Hälsa	5
Utbildning.....	5
Service	6
Bygden från förr till nu	6
Boende	6
Flerfamiljshus och alternativ till villa	6
Nya bostäder	7
Mötesplatser	7
Befintliga mötesplatser	7
Behov av åtgärder.....	8
Evenemang i Ersnäs och Mörön.....	8
Service och samhällsfunktioner	8
Dagligvaror och drivmedel	8
Post- och pakethantering	8
Skola och förskola	8
Hälso- och sjukvård.....	9
Återvinningsstation.....	9
Kommunikationer	9
Cykel	9
Buss	10
Bil.....	10
Tåg?.....	10
Idrott och fritid	10
Idrott och träning	10
Fritid	11
Trender	11
Målbild	12
Visionen	12
Mål	12
Genomförande	13
Analys	13
Aktiviteter	14

<i>SWOT-analys</i>	15
Styrkor	15
Svagheter	15
Hot	15
Möjligheter	16

Bakgrund

Arbetsätt

Vi har identifierat olika målgrupper och tematiska områden att jobba vidare med. I de tematiska arbetsområdena hålls ett uppstartsmöte och därifrån jobbar man på olika sätt med olika målgrupper. Vi har också tagit fram en SWOT-analys som presenteras i Bilaga x.

Tematiska arbetsområden:

Bostäder: boende, byggande, generationsskiften, trygghetsboenden, lägenheter, kommunens ”pensionärsbostäder”, nätverk för uthyrning av privatbostäder/rum/delar av hus

Mötesplatser: Samlingslokaler, aktivitetshus, ungdomslokal, väv-/snickarstuga, fik

Kommunikationer och resande: Resande till och från byn, allmänna kommunikationer, säkerhet för barn och andra som förflyttar sig inom byn och mellan byns delar, cykelvägar

Rörelse och fritid: Sport och fritid, aktivitetshall, lekplatser, möjligheter till idrott och friluftsliv

Service: Butik, post och paket, servicepunkter, återvinning, återvinningscentraler

Målgrupper, exempelvis:

Barn och ungdomar; förskolebarn, låg- och mellanstadiebarn som går i skolan i byn, högstadie- och gymnasieungdomar

Företagare

Pensionärer

Aktiviteter för spridande av information

Flygblad delas ut och affischering sker på strategiska platser. Evenemang skapas också på Facebook som kan delas av många.

Vi drar också nytta av de sammankomster som sker, såsom julmarknad, luciafirande med mera och försöker informera samt har förslagslåda där.

Nuläge

Statistik och beskrivning av bygden idag

Befolkning

I byarna Ersnäs och Mörön bor totalt 832 personer, 173 i Mörön och 659 i Ersnäs. Med kringliggande småbyar ligger antalet troligen på strax under 1000 personer.

I båda byarna har de senaste åren skett en folkökning på totalt 24 personer, 7 i Mörön och 17 i Ersnäs. Folkökningen beror dels på högre födelsetal än dödstal, dels på inflyttning utifrån.

Fördelningen mellan män och kvinnor är ganska jämn, totalt 432 män och 400 kvinnor.

Befolkningens ålder är i genomsnitt strax över 40 år. Totalt finns 183 barn under 18 år, de flesta i åldern 6-15 år. Antalet pensionärer är 197, varav 67 har passerat 75 år. Den återstående befolkningen, 452 personer återfinns i så kallad arbetsför ålder.

Hushåll/boendeform

Befolkningen fördelas på 376 hushåll. Större delen av befolkningen bor i villa, totalt 354 hushåll. Återstående 22 bor i hyresrätt. Av de 376 hushållen har 129 hemmaboende barn. Av de 247 hushållen utan barn består 111 hushåll av endast en person. Andelen hushåll som innehar bil ligger på cirka 80%.

Befolkningsprognos

Enligt befolkningsprognosen så kommer den positiva befolkningstrenden att vända inom de närmaste 10 åren till 785 personer, en minskning med 47 personer.

Arbetsmarknad

Totalt finns 115 arbetstillfällen inom byn eller bygden, de flesta inom de gröna näringarna, handel samt utbildning (sammanlagt 67 arbetstillfällen). Av den totala arbetsföra befolkningen återfinns de flesta inom vård och omsorg, företagstjänster och tillverkning. Medelinkomsten ligger på cirka 315 000 kr.

Den totala inpendlingen till bygden är 48 medan utpendlingen är 413.

Arbetslösheten ligger på mellan 3,7-5,8%

Hälsa

Då det gäller ohälsa så ligger befolkningen i Ersnäs under genomsnittet för Luleå kommun medan Mörön ligger markant över. Index ligger på 92 respektive 176 att jämföra med 100. Antalet sjukdagar per försäkrad ligger på 22,7 respektive 43,6. Boende i Mörön är alltså sjukskrivna fler dagar än boende i Ersnäs.

Utbildning

Mer än hälften av boende i bygden har gymnasieutbildning på 2 eller fler år. Mellan 6-9% har endast grundskoleutbildning. Ungefär 35-40% har eftergymnasial utbildning.

Service

I bygden finns skola F-6 samt förskola. Äldreboende och närsjukvård saknas, liksom dagligvarubutik och drivmedelsstation. Dagligvarubutik och drivmedelsstation finns i grannbyn Antnäs. Dagligvarubutiken har paketservice via DHL och Schenker, men ännu inte PostNord, vilket är ett önskemål från många.

Bygden från förr till nu

Bygden har utvecklats genom jordbruk, fiske och skogsbruk. De bördiga jordbruksmarkerna, närheten till havet och vattendrag som gav möjlighet till vattenkraft och försörjning har lett till att bebyggelsen utvecklas på de platser den finns idag. Jordbruket har länge varit en dominerande näring vilket syns på de vidsträckta odlingsmarkerna längs Alån. Havet stod för såväl försörjning som transporter och i Svarskatan har det funnits en ångbåtsbrygga.

Idag finns endast ett fåtal aktiva jordbruk kvar i bygden, men mycket av marken brukas fortfarande – både av de jordbruk som finns i bygden och från närliggande byar.

Bygden är levande och intresset för bosättning är stort. Det finns inte många tomma hus och priserna är genomgående ganska höga på grund av närheten till centralorten. Trots intresse för att bygga så finns lediga tomter att tillgå eftersom det är svårt att få ansluta till kommunalt vatten och avlopp vilket minskar inflyttningen.

Boende

Det är viktigt att det finns boende i bygden för alla och att bygden kan erbjuda olika typer av boende för olika åldrar och behov. Alternativa boenden skapar rörlighet på bostadsmarknaden och möjliggör inflyttning och hindrar också utflyttning. Det är också viktigt att de boende själva kan välja att både byta boende och stanna kvar i sina bostäder om man vill det.

Flerfamiljshus och alternativ till villa

Något som saknas idag är anpassat boende för äldre samt unga vuxna på väg från föräldrahemmet, som vill bo kvar i byn, men i ett mindre boende utan stort underhåll. Det finns även behov av mindre boende bland separerade familjer där båda parter vill bo kvar i byn för närhet till skola och förskola.

I Ersnäs finns idag ett privatägt hyreshus, byggt under 1990-talet, med ca 20 två- och trerumslägenheter. I Ersnäs finns också tre mindre kedjehus som kommunen äger och var tänkta som seniorboende, där kommunen sköter drift och underhåll. Dessa hus nyttjas idag av socialtjänsten som placerar sina klienter där. Kedjehuset ligger i nära anslutning till skolan och har under åren orsakat en känsla av otrygghet för grannar, barn och personal vid skolan, då problem med vissa boende förekommit. Ett av husen brann under vintern 2018 ned och kommunen har inte för avsikt att återuppbygga det.

Vi i byn anser att det är viktigt att huset återställs, då kedjehuset behövs för att öka antalet boendialternativ. Bostäderna bör också vara tillgängliga via bostadskö och inte vikta för socialomsorgen. Önskvärt är att fler hus av samma modell byggs i anslutning till befintliga. Husen är karaktäristiska och skapar ett mervärde i byn och passar väl in i bebyggelsen i övrigt.

Nya bostäder

Fler innevånare i byn är viktigt för att ge möjlighet till förbättrad och bibehållen service. Nybyggnationer av bostadshus behövs för att bygden ska kunna växa och för att skola och förskola ska ha tillräckliga underlag i framtiden. Det kommunala VA-nätet har inte tillräcklig kapacitet för ny bebyggelse och det är idag väldigt begränsad möjlighet att ansluta nya fastigheter till detta, vilket bromsar utvecklingen av bygden. Inom kommunala verksamhetsområden tillåts inga enskilda VA-lösningar vilket också omöjliggör förtätning av befintlig bebyggelse.

Eftersom kommunens planer på ett utbyggt VA-nät ligger långt fram i tiden och vars genomförande idag är osäkert, är det viktigt att alternativa VA-lösningar konkretiseras och läggs fram om det ska vara möjligt att bygga nytt i Ersnäs.

Kunskapen hos markägare och boende med enskilda avlopp, om hur gemensamma VA-lösningar fungerar och kostar måste öka. Detta ökar chanserna att markägare i byn kan stycka av mark till tomter för byggande av nya bostäder.

Större delen av marken i Ersnäs och Mörön ägs av privata fastighetsägare. Det finns mark som kan bebyggas med bostäder, bland annat längs Ostibyvägen och vid Gläntan.

En resurs som bör inventeras är ödehus och byggnader som inte används och som skulle kunna vara möjliga att bygga om till bostadshus, exempelvis ladugårdar, bagarstugor och garage.

Det är också möjligt att samla uppgifter på hus och gårdshus för uthyrning som service för boende och intressenter i bygden.

Mötesplatser

Mötesplatser och samlingslokaler är motorer i byarna. Här finns möjligheter för olika aktiviteter och fritidssysselsättningar, friskvård och social samvaro.

Befintliga mötesplatser

I Ersnäs finns:

Ankaret, byalokal i skolan med stor samlingslokal, kök och toaletter. Kan användas året runt. Soldattorpet, timring vid Torget, mindre lokal, kök och toalett (i närliggande hus). Kan användas sommartid.

Torget, mitt i byn på östra sidan om E4. Gräsplan, parkering och boulevarden. Utrustad med campingbord och grillplats(?).

Gläntan och äventyrsbanan, grillplats och utedass finns. Skidspår vintertid.

Pålbacka arena, fotbollsplan (planeras att renoveras år 2020)

Skoterstugan, öppen spis finns.

Ralph-Lundstensgården (begränsade öppettider), affärsrörelse.

Skolgården och ishockeyrinken, tillgänglig för allmänheten under icke skoltid.

Hembergsleden, vandringsled med grill- och rastplatser. Ej vintertid.

Fågeltornet i Svartskatan, tillgängligt barmarksperioden.

I Mörön finns:

Fågeltornet, grillplats finns, tillgängligt barmarksperioden

Säljaktmuseum, begränsade öppettider, endast sommartid

Mörögården

Badstranden, bryggor, grillplats och parkering finns

Behov av åtgärder

Badstranden i Mörön är igenvuxen, behöver röjas från vass. Sjöbotten består av lera. Kontinuerliga prover behöver göras vad avser vattenkvalitet.

Någon allmän lekplats finns inte i Ersnäs, endast vid skolan och förskolan vilket betyder att de inte är tillgängliga för allmänheten under skoltid. Önskemål finns därför på att en allmän lekplats byggs, förslagsvis vid Torpet/torget, se illustration eller vid grönområdet på Tranmyrvägen.

Aktivitetshall, det vill säga en idrottshall som kan kombineras för fler aktiviteter. Hallen ska kunna användas av skolan under skoltid, allmänheten och föreningar på kvällstid.

Evenemang i Ersnäs och Mörön

Idag anordnas ett flertal återkommande evenemang i bygden. Exempel på dessa är:

- Midsommarfirande på Torget i Ersnäs
- Ersnäsdagen på Torget
- Julmarknad, Ralph-Lundstensgården
- Mörödagen vid hamnen/badplatsen
- Hembygdsföreningens träffar: Surströmming och palt, i Ersnäs. Surströmming i Mörön.
- Byaloppis i Ersnäs
- Hembergsutmaningen
- Fotbollsmatcher
- Valborg, majbrasa vid Fågeltornet i Mörön, vid återvinningen i Ersnäs.

Många av evenemangen skulle kunna användas för att bjuda in nyinflyttade för att de ska känna sig hemma i byn och för att lära känna fler.

Service och samhällsfunktioner

Dagligvaror och drivmedel

Sörbyhallen i Antnäs är bygdens närmaste dagligvarubutik. De har ett bra sortiment och bra öppettider, en bra butik helt enkelt. Under våren 2019 har butiken dock tvingats vara stängd på grund av ett takras och risken finns att efterverkningarna blir negativa för butiken om folk hittar nya handlingsmönster.

Drivmedel tankas närmast i Antnäs på OKQ8 Minipris.

Post- och pakethantering

Sörbyhallen i Antnäs hanterar idag Schenker och DHL. Försändelser via PostNord kan emellertid varken lämnas in eller hämtas där, då är det Bergnäset eller Storheden som är närmast. Många önskar att Sörbyhallen blir serviceställe även för PostNord.

Skola och förskola

Den utan jämförelse viktigaste tillgången på offentlig service är förskolan med 42 platser och skolan med i dagsläget drygt 80 elever.

Susanne Engström kommer att skriftligen framföra önskemål avseende förskolan. Vi konstaterar att den är underdimensionerad, idag väntar 22 barn på plats vid Ersnäs förskola. En hel del barn måste åka till Antnäs vilket innebär att stadspendlande föräldrar är hänvisade till bilen.

Skolan skulle gärna vilja ha tillgång till en skogsdunge som finns i anslutning till skoltomten. Markägaren (Tord Marklund?) kontaktas av Sven P. Sandra påminner Sara B om kontakten med skolan för att efterhöra deras eventuella önskemål.

Hälso- och sjukvård

Den närmaste närsjukvården finns idag vid Bergnäsets hälsocentral och Luleå kommun bedriver hemsjukvård för sådana personer som inte har möjlighet att ta sig till annan hälso- och sjukvård. Tidigare fanns vårdcentral i Antnäs.

Gällande räddningstjänst har kommunen fastställt att utryckningstiden inte får överskrida 20 minuter, vilket är osannolikt att det går i de sydöstra delarna av bygden. Frågan om att göra en hjärtstartare tillgänglig i Ersnäs by kommer att aktualiseras i kommande nummer av Ersnäsbladet och drivs av Byaföreningen.

Återvinningsstation

Återvinningsstationen ligger idag på västra sidan om E4:an, precis i infarten på Klubbvägen. Platsen är central och nåbar med både bil och andra färdmedel. Dock ser det väldigt tråkigt ut då den västra delen av Ersnäs by välkomnar besökare med sopor. Ofta flyger papper och plast som tappats vid sorteringen runt platsen och skapar otrivsel.

Byns förslag är att återvinningsstationen förses med ett plank som både blir ett insynsskydd och på ett bättre sätt hindrar skräp att flyga runt.

Kommunikationer

Kärnan i bygden är två mil från kommuncenter och närmsta service finns i Antnäs. Det finns alltså stort behov av olika typer av kommunikationer i bygden.

Cykel

Sedan bygge av mitträcke på E4:an finns en mycket fin gång- och cykelväg som löper parallellt med E 4 fram till Antnäs. Med undantag för sträckan vid Gäddvik är det dessutom möjligt att cykla i stort sett bilfritt ända in till Luleå.

Att färdas inom Ersnäs by kan dock bjuda på hinder, framför allt för barn som bor i Svartskatan samt i byns västra delar.

Idag finns en mindre brukningsväg, kallad "Kärleksstigen", som förbinder bydelen Kammen med byns centrum. Denna sköts sommartid ideellt av boende i Kammen, här önskas dock en uppgradering av vägen så att den går att sköta även vintertid för att ge ett alternativ till att färdas längs den 70-väg mot Sjulsmark som är alternativet.

Längs Svartskatavägen är farten mycket hög och trots att det är 70 km/h som gäller genom Svartskatan så hålls sällan så låg hastighet. Det går att färdas in till bykärnan via Bäcktorpsvägen och Ostibyvägen, men cirka en km genom själva Svartskatan måste Svartskatavägen användas. Önskvärt vore att den sträckan fartsänks till 50 km/h, gärna i kombination med fartkamera, alternativt att en avskild GC-del likt den i Björnsbyn skapas.

Längs Klubbvägen är rådande fartbegränsning 50 km/h och det finns både chickaner och fartgupp. Dock är hastigheterna ibland höga även här och ytterligare åtgärder önskas, exempelvis en fartkamera.

Buss

Turtätheten dagtid är acceptabel. Däremot är det glest kvällstid och helger. Det går idag inte att åka hem senare än 21.30 på vardagar och 19.45 på lördagar.

Typen av bussar komplicerar transporterna för familjer med småbarn och barnvagn.

Skolbussen (linje 220) tar inte upp passagerare inne i byn vid resor från stan. Detta bör enkelt kunna åtgärdas genom kontakt med Länstrafiken. Byaföreningen åtgärdar.

Bil

Den helt övervägande majoriteten som arbetspendlar använder sig av bilen som transportmedel. Medvetenheten är på de flesta håll stor om att omfattande förändringar måste äga rum för att Parisavtalet ska kunna förverkligas. Ett litet steg på vägen vore att etablera en bilpool för byns pendlare.

Sandra och Bosse åtar sig att studera frågan om hur en sådan bilpool skulle kunna utformas.

En bilpool skulle innebära en win/win-situation: vi drar ett strå till miljöstacken samtidigt som resandet blir billigare för den enskilde.

Tåg?

Ersnäs berörs av en framtida Norrbottniabana. Detta skapar såväl hot som möjligheter. En pendlingsstation skulle möjliggöra ett klimatsmart och säkert resande såväl till kommuncentrum som norr- och söderut längs banan.

Idrott och fritid

Naturen är nära och lättillgänglig och både sommar- och vintertid finns fjärden och havet såväl som skogen som resurs för rekreation, friluftsliv och idrott.

Idrott och träning

De föreningar som finns i bygden anordnar en del aktiviteter, se avsnittet xxx. I Ersnäs finns en fotbollsplan längs Klubbvägen, på vintern finns isrink vid skolan, elljusspår samt vandringsleden ”Hembergsleden” finns i östra delen av Ersnäs och utgår båda ifrån ”Gläntan”. I anslutning till ”Torget” i Ersnäs finns en boulebana. Vintertid finns mycket fina och väl underhållna skidspår som även tillåter skidåkning med draghund. I närliggande Skäret finns ridskola. Olika företag anordnar regelbundet Yoga i både Ersnäs och Mörön. För träning inomhus vintertid är bygden dock hänvisad till Alvik, Måttsund eller Luleå.

Ersnäs IF har en aktiv fotbollssektion med ett herrlag i division **xx** samt en skidsektion med många aktiva tävlande, framför allt på barn- och ungdomssidan. Ersnäs IF anordnar årligen ”Hembergsutmaningen” ett terränglopp längs ”Hembergsleden”.

De senaste åren har Ersnäs IF i samarbete med Ersnäs skolas fritids ställt iordning en ”äventyrsbana” i ”Gläntan”. Denna nyttjas flitigt av barnen i byn både på fritiden och under fritidstid vår och höst.

Under arbetet med bygdeplanen är det ett önskemål som kommit från många håll och från många ålderskategorier i byn – nämligen en sport- och aktivitetshall likt den som finns i Måttsund. Med plats för skolidrott såväl som mindre gym och liten träffpunkt för byborna. Här ska finnas plats för att sitta och prata och ta en kopp kaffe såväl som att träna. Med tanke på sjuktalet i framför allt Mörön så vore det en investering att satsa på bättre folkhälsa vilket detta skulle ge.

Fritid

I Svartskatan finns den så kallade "Dålakajen", en äldre hamn där det idag finns en del småbåtar. Härifrån finns en muddrad ränna ut mot Måttsund och utloppet mellan Möröfjärden och havet. Vissa insatser har gjorts i form av röjning men detta är färskvara och behöver underhållas. Här skulle också behöva investeras i form av brygga samt båtplatser.

I Mörön finns hamn och badstrand. Här skulle fler båtplatser behövas och en allmän upprustning av badplatsen.

Trender

- Odlingsintresset växer och fler vill odla sin egen mat – intresse finns för exempelvis gemensamhetsodling eller kolonilotter.
- Många har husdjur, både vanliga sällskapsdjur och "hushållsdjur" som höns.
- Inflyttning av framför allt unga familjer med små barn som prioriterar uppväxtmiljön på landet.
- Svårt att engagera folk, framför allt yngre personer, i exempelvis föreningar.

Målbild

Visionen

Försök att tänka utanför ramarna och måla upp en bild av hur ni verkligen skulle vilja se framtiden för er by. Vilken typ av by vill ni vara? Vad vill ni ska finnas i byn? Tänk i perspektivet på 5 år och 10 år

Mål

Utgå från visionen och fundera över konkreta realiserbara mål som ni kan mäta och följa upp. In- och utflyttning är vanliga nyckeltal men de är så pass övergripande att ni också bör fundera över antal föreningsaktiva, antal företag, fler i en viss ålderskategori i föreningslivet, hur får vi ekonomi i föreningslivet etcetera.

Minska bilresor med en person i bilen genom att arbeta för ökad andel samåkning.

Få till någon typ av mindre boenden, trygghetsboende eller liknande för äldre för att frigöra villor för inflyttning/återflyttning av barnfamiljer.

Att få en idrottshall i Ersnäs som dels nyttjas av skolan, dels av rörelsesugna boende i bygden. Till idrottshallen hör även mindre gymlokal, samlingslokal samt omklädningsrum med duschar.

Hastighetsbegränsningarna genom Svartskatan samt förbi Ersnäskammen sänks från dagens 70 km/h till 50 km/h. Gärna kompletterat med fartkameror.

Genomförande

Analys

Fundera över vad ovanstående material egentligen säger er. Om ni har de förutsättningar styrkor, svagheter hot och möjligheter som ni målat upp, vad måste då göras?

Aktiviteter

Sätt samman en aktivitetsplan som innehåller nedanstående rubriker:

Aktivitet	När	Kostnad/Finansiering	Genomförande	Ansvarig	Uppföljning
Ersnäs-dagen	1:a helgen i Juli	X kr, byns föreningar	Bilaga 1	Rådslaget	Rådslag xx/yy
Skrivelse till Trafikverket	Vintern 2019	0 kr		Byaföreningen	
Idrottshall					

I bygdeplanen bör vi redovisa tomter som finns. På karta. Kommunen får bistå med detta.

- Privatägd mark, tillgängliga tomter
- Vidmansvägen, Irene Larsson
- Ersnäsvägen, Hans Strandberg, 4 st tomter
- Axelmårdsväg, Peter öberg, flera tomter
- Klubbvägen, Erik Norman, ev tomter, ej avstyckade

Kommunen kan eventuellt ha uppgifter om eventuella ödehus. Längs Ostibyvägen ska två ödehus finnas.

SWOT-analys

Här presenteras bygden styrkor, svagheter, hot och möjligheter

Styrkor

De styrkor som finns i bygden är exempelvis:

- Skola (F-6) och förskola finns i Ersnäs och både barn, föräldrar och personal trivs bra med verksamheten som håller hög kvalitet.
- Skolan och framför allt fritidsverksamheten har bra samverkan med föreningar
- Samlingslokaler och -platser finns i byn (Torget, Ankaret, Bagarstugan)
- Svartskatafjärden erbjuder närhet till värdefull natur med rikt naturliv, möjligheter till rekreation och fiske både sommar- och vintertid.
- Restaurangen Ralph Lundstengården finns i byn där en livskraftig och välrenommerad verksamhet bedrivs.
- Närhet till havet och naturen ger goda möjligheter för rekreation och friluftsliv.
- Åldersstrukturen är blandad med gott om barn och barnfamiljer.
- Företag finns i byn och har goda möjlighet att etableras och verka.
- Ersnäsdagen, midsommarfirande och andra aktivitetsdagar anordnas i byn och är alltid välbesökta.
- Idrottsföreningen är aktiv och vi har närhet till fantastiska skidspår vintertid och ett trevligt motionsspår sommartid. Det finns även fotbollsplan i byn.

Svagheter

De svagheter vi ser i bygden är exempelvis:

- Alternativa boende för äldre saknas vilket gör att äldre blir kvar i sina hus istället för att ge möjlighet till inflyttning i byn.
- Vatten och avlopp är en bromsande faktor för byggandet då möjligheterna till kommunalt dito är små för nybyggnationer.
- Engagemanget hos befolkningen är i vissa lägen svalt, det är svårt att få folk att engagera sig i exempelvis föreningar.
- Kommunikationer med kollektivtrafik är dåliga framför allt under kvällar. Längre än till E4:an kommer man inte heller annat än med skolbussar.
- Fiber/bredband saknas i delar av bygden
- Trafikmiljön är aggressiv då bilförare inte respekterar hastigheter och olika typer av trafikanter ska samsas på smala vägar. Vissa vägar har höga hastigheter och trafikmiljön är osäker framför allt för barn.
- Jordbruken blir färre och färre vilket på sikt gör att marker växer igen.
- Skolans framtid är osäker då kommunen inte vill ha små skolor, trots att de fungerar bra.
- Ungdomslokal saknas i byn
- Lekplatser saknas utöver skolgård/förskolegård.

Hot

De hot vi ser är exempelvis:

- Om skola/förskola försvinner så kommer intresset för inflyttning att minska drastiskt.

- Norrbottniabanan har flera föreslagna dragningar genom byn vilket både påverkar boende och förflyttningarna inom byn.
- Byggstopp på grund av att kommunalt vatten och avlopp inte byggs ut
- Förslyning av marker då jordbruk läggs ner
- Om ICA Antnäs stängs så försvinner all service med livsmedelsbutik och paketservice
- Jordbruk läggs ner, vilket minskar matproduktionen och brukandet av mark
- Dåligt engagemang riskerar att leda till färre aktiviteter
- Osämja mellan bybor och bydelar splittrar byn
- Lågt kommunalt engagemang lägger död hand på utvecklingen i bygden

Möjligheter

De möjligheter vi ser i bygden är exempelvis:

- Aktiviteter – regelbundna aktivitetsdagar och evenemang händer redan i byn och intresset för det som anordnas är stort
- Odling – det finns aktiva jordbruk i byn och gott om mark för att kunna odla mat.
- Rusta hamnen – ”Dålakajen” i Svartskatan skulle kunna utvecklas för småbåtar och annan aktivitet
- Inflyttning – intresset för att flytta in i byn finns framför allt hos unga familjer.
- Pendling – det är enkelt att pendla till och från byn, både mot Luleå och Piteå
- Ungdomsverksamhet – skulle kunna utvecklas med exempelvis en ungdomsgård och mer aktiviteter för ungdomar utöver idrott
- Torget – mötesplats i byn med bagarstuga och Torpet, ställplatser för husvagnar och bouleplan.
- Placeringen mitt i ”Fyrkanten” gör det enkelt att pendla åt alla håll.
- Närhet till E4 gör pendling enkel, även transporter av varor och människor.
- Svartskatafjärden kan nyttjas för såväl rekreation som turism och kanske även biogas om man kan ta reda på säven som växer där.
- Bättre samverkan mellan föreningar, människor och företag kan ge stora effekter.